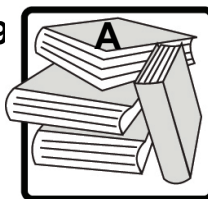

Begrijpend Lezen

WEEK 09

Lesbeschrijving

Niveau A: groep 5

Actueel
Onderwijs

Toelichting

Deze les gaan we in op strategie 1 Waarom wil ik lezen? Deze strategie die de kinderen toepassen vóór het lezen van een artikel, bestaat uit drie subvragen:

- Wat is mijn leesdoel?
- Over welk onderwerp wil ik lezen?
- Heb ik vragen over het onderwerp? Wat wil ik weten?

Benodigde tijd

Een les duurt ongeveer 50 minuten, inclusief het lezen van het artikel. De tijdsaanduiding achter de lesonderdelen is indicatief.

Materiaal

Voor elke leerling:

- een exemplaar van de krant *Kidsweek Junior 09*,
- voor niveau **A** werkblad **A**,

INTRODUCTIE

Krant lezen (10 minuten)

De kinderen lezen of grasduinen in Kidsweek Junior. Eventueel kunt u de nieuwswwoorden behandelen. U vindt ze onze website www.kidsweekjunior.nl/leraren onder het kopje Nieuwswrdn.

KERN

Klassikale instructie (20 minuten)

- **Begin de instructie met een klein toneelstukje van uw kant als leerkracht 'Wat zal ik eens gaan lezen?'**.
Ga voor de boekenkast staan, zoek tussen de boeken en vraag u hardop af: 'Wat zal ik eens gaan lezen?'. Het ene boek na het andere boek bekijkt u, dan weer een tijdschrift, dan weer een krant. Waaróm wil ik eigenlijk gaan lezen?
- **Vraag de kinderen of zij verschillende redenen kunnen bedenken om te lezen.**
Waarom wil iemand soms gaan lezen? Noteer de antwoorden van de kinderen op het bord en categoriseer. De antwoorden van de kinderen heten leesdoelen. Dit zijn redenen waarom je wilt gaan lezen. Als je de zin afmaakt: Ik wil weten.....wat voor nieuws er is gebeurd.
- **Loop de verschillende leesdoelen na samen met de kinderen.** (afgedrukt op pagina 1 van het lesboekje; strategieblad)
- **'Nu weet ik wat mijn leesdoel is! Ik wil weten wat voor nieuws er is gebeurd!' roept u uit.**
- **'Maar waaróver wil ik nu gaan lezen, over welk onderwerp?' vraagt u zichzelf nu af.**

Loop de verschillende leesdoelen na:

Stel u wilt weten welk nieuws er is gebeurd: welk onderwerp uit het nieuws heeft u interesse of wilt u meer over weten?

Stel u wilt of moet iets opzoeken in een woordenboek of atlas, wát moet u dan zoeken? Welk woord of welke plaats? (welk onderwerp)

Stel u wilt meer over een onderwerp weten, over wélk onderwerp is dat dan?

Stel u wilt weten hoe u iets moet doen, over welk apparaat of hoe je iets moet maken zoals een gerecht gaat het dan?

Stel u wilt weten wat iemand van iets vindt, over welke persoon en welk onderwerp gaat het dan?

Stel u wilt lezen om te ontspannen, over welk onderwerp wilt u dan fijn ontspannen lezen?

(Vervolg Lesbeschrijving les 2 Wereldoriëntatie bij *Kidsweek Junior* week 09)

Stel u wilt lezen om de spanning, om te lachen of om te huilen, bedenk dan steeds weer waaróver je dan wilt lezen.

- **'Ik weet nu dat ik wil weten welk nieuws er is gebeurd en dan vooral hoe het nu gaat met de Olympische sporters nu ze weer thuis zijn.'**
- **Voordat ik nu de krant ga lezen, is het handig om vragen te bedenken die ik heb over de Olympische sporters nu ze weer thuis zijn.**
Welke vragen heb ik eigenlijk?
- **Vraag de kinderen vragen te bedenken over de Olympische sporters nu ze weer terug zijn uit Vancouver, Canada.**
Schrijf de vragen op.
- **'Hehe', verzucht u, 'nu weet ik eindelijk wat mijn leesdoel is, over welk onderwerp ik wil lezen en wat mijn vragen zijn. Nu ga ik op zoek naar antwoorden in het artikel!'**
Fijn, lekker lezen!

Loop nu nogmaals samenvattend het stappenplan van de strategie door:

Voordat ik ga lezen, vraag ik mezelf af: Waarom wil ik iets gaan lezen?

Om hier achter te komen moet je eerst bedenken wat:

- Je **leesdoel** is. Dit doe je door de vraag af te maken: Ik wil weten.....
- Over welk **onderwerp** je wilt lezen.
- Welke **vragen** je over dit onderwerp hebt.

Verwerking zelfstandig (15 minuten)

Niveau **A**

De leerlingen maken werkblad **A** op pagina 2.

AFSLUITING (10 minuten)

Waren de vragen die ze hebben gesteld voor ze gingen lezen, handig?

Bespreek met de leerlingen wat ze hebben ingevuld, waar ze tegen problemen aanliepen en hoe ze deze hebben opgelost. Vraag de kinderen hoe zij het werken met deze strategie vonden.

Gaat het afvragen wat je leesdoel is, altijd zo bewust als je iets gaat lezen?

En staan ze vaak uitgebreid stil bij het onderwerp waarover ze willen lezen?

Hebben ze al vragen in hun hoofd voordat ze zelf een artikel uit *Kidsweek Junior* of een andere tekst gaan lezen?

Hoe vaker je leest, hoe meer deze strategie 'vanzelf' gaat. Als je een woordenboek pakt, heb je al bedacht dat je wilt weten hoe je een woord moet schrijven of wat het betekent en dat je daarvoor een woordenboek nodig hebt.

Als je weet waarom je iets wilt lezen, zoek je in het artikel bewuster naar de antwoorden. Daardoor is de kans groter dat je beter begrijpt waar het artikel over gaat.

Op www.kidsweekjunior.nl/leraren vindt u werkbladen met antwoorden.

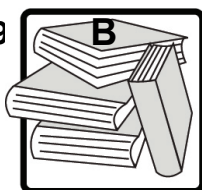
Opmerkingen

- Het aanleren van strategieën kan het beste hardop denkend gebeuren (modeling). De vragen die een ervaren lezer zich zelf stelt, soms onbewust, worden hierbij hardop uitgesproken.
- In de rubriek WERKWIJZER op de site (www.kidsweekjunior.nl/leraren; klik in de navigatiebalk boven de pagina's op WERKWIJZER) vindt u onder meer:
 - een overzicht van alle strategieën (kern- en tussendoelen) die in Actueel Onderwijs met *Kidsweek Junior* worden behandeld,
 - meer informatie over nieuwswaarden.
- De afsluiting van de les is een belangrijk moment om met de kinderen te praten over de bruikbaarheid van een strategie. Uiteindelijk moet de leerling zelf afwegen welke strategie in te zetten bij het (beter) begrijpen van een artikel of tekst.

Begrijpend Lezen

WEEK 09

Lesbeschrijving

Niveau B: groep 6/7

Actueel
Onderwijs

Toelichting

Deze les gaan we in op strategie 1 Waarom wil ik lezen? Deze strategie die de kinderen toepassen vóór het lezen van een artikel, bestaat uit drie subvragen:

- Wat is mijn leesdoel?
- Over welk onderwerp wil ik lezen?
- Heb ik vragen over het onderwerp? Wat wil ik weten?

Benodigde tijd

Een les duurt ongeveer 50 minuten, inclusief het lezen van het artikel. De tijdsaanduiding achter de lesonderdelen is indicatief.

Materiaal

Voor elke leerling:

- een exemplaar van de krant *Kidsweek Junior 09*,
- voor niveau **B** werkblad **B**,

INTRODUCTIE

Krant lezen (10 minuten)

De kinderen lezen of grasduinen in Kidsweek Junior. Eventueel kunt u de nieuwswoorden behandelen. U vindt ze onze website www.kidsweekjunior.nl/leraren onder het kopje Nieuwswrdn.

KERN

Klassikale instructie (20 minuten)

- Leg Kidsweek Junior en een boek op een tafeltje in de klas. Vraag een kind aan de tafel te gaan zitten en te beginnen. Vlak voor de leerling begint met lezen, zegt u ineens:
'Ho stop! Vertel me nu eens hoe je beslist waarom je wat wilt lezen?' Waar kijk je naar?
Laat de leerling reageren.
- Vraag nu aan de leerling wat hij wil weten uit de krant of het boek dat hij zo gaat kiezen.
Laat hem de volgende zin af te maken:
Ik wil weten..... of ik wil lezen om te **Bijvoorbeeld: Ik wil weten wat voor nieuws er is gebeurd of ik wil lezen om de spanning. Dit heet leesdoel.**
- Vraag aan de andere leerlingen in de klas waarom je soms nog meer wilt gaan lezen.
Kunnen zij doelen bedenken om te lezen? Inventariseer hun antwoorden en kijk welke er nog meer zijn op het strategieblad op pagina 1 van het lesboekje.
- Nu weet je wat het leesdoel is van de leerling. Vraag hem om nu iets uit te zoeken nu hij zijn leesdoel weet.
Ho stop! Roept u uit. Weet je al over welk onderwerp je wilt lezen? Laat hem nu iets uitkiezen.
- **Loop de verschillende leesdoelen na met de klas:**
Stel je wilt weten welk nieuws er is gebeurd: welk onderwerp uit het nieuws heeft u interesse of wilt u meer weten?
Stel je wilt of moet iets opzoeken in een woordenboek of atlas, wát moet u dan zoeken? Welk woord of welke plaats? (welk onderwerp)
Stel je wilt meer over een onderwerp weten, over wélk onderwerp is dat dan?
Stel je wilt weten hoe u iets moet doen, over welk apparaat of hoe je iets moet maken zoals een gerecht gaat het dan?
Stel je wilt weten wat iemand van iets vindt, over welke persoon en welk onderwerp gaat het dan?
Stel je wilt lezen om te ontspannen, over welk onderwerp wilt u dan fijn ontspannen lezen?
Stel je wilt lezen om de spanning, om te lachen of om te huilen, bedenk dan steeds weer waaróver je dan wilt lezen.

(Vervolg Lesbeschrijving les 2 Wereldoriëntatie bij *Kidsweek Junior* week 09)

- Vraag hem aan zijn tafel te gaan lezen. Vlak voor hij begint roept u: **'Ho stop! Je weet nu je leesdoel en je hebt een onderwerp bedacht. Maar weet je al welke vragen je hebt?'** Je gaat nu lezen over dit onderwerp maar wat wil je nu eigenlijk precies weten van dit onderwerp? Bedenk vragen die jij hebt over dit onderwerp. Stel jezelf de vraag: Wat zou je graag willen weten hierover?
- NU mag je lekker gaan lezen en op zoek naar antwoorden op je vragen!

Loop nu nogmaals samenvattend het stappenplan van de strategie door:

Voordat ik ga lezen, vraag ik mezelf af: Waarom wil ik iets gaan lezen?

Om hier achter te komen moet je eerst bedenken wat:

- Je **leesdoel** is. Dit doe je door de vraag af te maken: Ik wil weten.....
- Over welk **onderwerp** je wilt lezen.
- Welke **vragen** je over dit onderwerp hebt.

Verwerking zelfstandig (15 minuten)

Niveau **B**

De leerlingen maken werkblad **B** op pagina 3.

AFSLUITING (10 minuten)

Waren de vragen die ze hebben gesteld voor ze gingen lezen, handig?

Bespreek met de leerlingen wat ze hebben ingevuld, waar ze tegen problemen aanliepen en hoe ze deze hebben opgelost. Vraag de kinderen hoe zij het werken met deze strategie vonden.

Gaat het afvragen wat je leesdoel is, altijd zo bewust als je iets gaat lezen?

En staan ze vaak uitgebreid stil bij het onderwerp waarover ze willen lezen?

Hebben ze al vragen in hun hoofd voordat ze zelf een artikel uit *Kidsweek Junior* of een andere tekst gaan lezen?

Hoe vaker je leest, hoe meer deze strategie 'vanzelf' gaat. Als je een woordenboek pakt, heb je al bedacht dat je wilt weten hoe je een woord moet schrijven of wat het betekent en dat je daarvoor een woordenboek nodig hebt.

Als je weet waarom je iets wilt lezen, zoek je in het artikel bewuster naar de antwoorden. Daardoor is de kans groter dat je beter begrijpt waar het artikel over gaat.

Op www.kidsweekjunior.nl/leraren vindt u werkbladen met antwoorden.

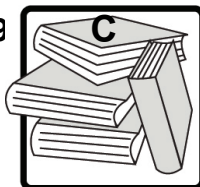
Opmerkingen

- Het aanleren van strategieën kan het beste hardop denkend gebeuren (modeling). De vragen die een ervaren lezer zich zelf stelt, soms onbewust, worden hierbij hardop uitgesproken.
- In de rubriek WERKWIJZER op de site (www.kidsweekjunior.nl/leraren; klik in de navigatiebalk boven de pagina's op WERKWIJZER) vindt u onder meer:
 - een overzicht van alle strategieën (kern- en tussendoelen) die in Actueel Onderwijs met *Kidsweek Junior* worden behandeld,
 - meer informatie over nieuwswaarden.
- De afsluiting van de les is een belangrijk moment om met de kinderen te praten over de bruikbaarheid van een strategie. Uiteindelijk moet de leerling zelf afwegen welke strategie in te zetten bij het (beter) begrijpen van een artikel of tekst.

Begrijpend Lezen

WEEK 09

Lesbeschrijving

Niveau C: groep 8

Actueel
Onderwijs

Toelichting

Deze les gaan we in op strategie 1 Waarom wil ik lezen? Deze strategie die de kinderen toepassen vóór het lezen van een artikel, bestaat uit drie subvragen:

- Wat is mijn leesdoel?
- Over welk onderwerp wil ik lezen?
- Heb ik vragen over het onderwerp? Wat wil ik weten?

Benodigde tijd

Een les duurt ongeveer 50 minuten, inclusief het lezen van het artikel. De tijdsaanduiding achter de lesonderdelen is indicatief.

Materiaal

Voor elke leerling:

- een exemplaar van de krant *Kidsweek Junior 09*,
- voor niveau C werkblad C,

INTRODUCTIE

Krant lezen (10 minuten)

De kinderen lezen of grasduinen in Kidsweek Junior. Eventueel kunt u de nieuwswwoorden behandelen. U vindt ze onze website www.kidsweekjunior.nl/leraren onder het kopje Nieuwswrdn.

KERN

Klassikale instructie (20 minuten)

- Schrijf op het bord:

Leesdoel = Een doel om boeken in te smijten en een doelpunt te scoren. Waar of niet waar?

'Wie weet wat leesdoel wél betekent?' vraagt u aan de leerlingen. Inventariseer de antwoorden. Schrijf de nieuwe betekenis op het bord. Leesdoel= de reden waarom je wilt lezen. Leg uit dat je achter je leesdoel kunt komen als je de volgende zin afmaakt:

Ik wil weten.....of ik wil lezen om te Bijvoorbeeld: Ik wil weten wat voor nieuws er is gebeurd of ik wil lezen om de spanning. Dit heet leesdoel.

- Deel nu de lesboekjes uit. Kijk welke leesdoelen er nog meer zijn op het strategieblad op pagina 1 van het lesboekje.
- Laat de kinderen een leesdoel kiezen.(artikel uit de krant) Laten we gaan lezen! 'Vervolgens vraagt u direct aan een leerling 'Over welk onderwerp wil je nu eigenlijk lezen?' Laat hem of haar bedenken over welk onderwerp hij of zij wil lezen.
- Kijk met de leerlingen naar onderwerpen bij de verschillende leesdoelen:
Stel je wilt weten welk nieuws er is gebeurd: welk onderwerp uit het nieuws heeft u interesse of wilt u meer over weten?
Stel je wilt of moet iets opzoeken in een woordenboek of atlas, wát moet u dan zoeken? Welk woord of welke plaats? (welk onderwerp)
Stel je wilt meer over een onderwerp weten, over wélk onderwerp is dat dan?
Stel je wilt weten hoe u iets moet doen, over welk apparaat of hoe je iets moet maken zoals een gerecht gaat het dan?
(Vervolg Lesbeschrijving les 2 Wereldoriëntatie bij Kidsweek Junior week 09)
Stel je wilt weten wat iemand van iets vindt, over welke persoon en welk onderwerp gaat het dan?
Stel je wilt lezen om te ontspannen, over welk onderwerp wilt u dan fijn ontspannen lezen?

Stel je wilt lezen om de spanning, om te lachen of om te huilen, bedenk dan steeds weer waaróver je dan wilt lezen.

- De hele klas gaat nu met het gekozen onderwerp lezen in Kidsweek Junior. Wijs een volgende leerling aan en vraag: 'Ga je nu zomaar een willekeurig artikel lezen?' Nee, een artikel dat over dat onderwerp gaat. Dit zoek je door de kop te lezen, afbeeldingen te bekijken afgedrukt bij een artikel en soms een intro te lezen van een artikel.
- Artikel in Kidsweek Junior gevonden over dit onderwerp? Vraag de leerlingen: 'Begin je nu gewoon maar met lezen?' Nee, want wat wil je weten over dit onderwerp? Bedenk vóórdát je gaat lezen vragen over het onderwerp: Wat wil je nu écht weten over dit onderwerp?
- Nu pas ga je het artikel lezen en op zoek naar je antwoorden.

Loop nu nogmaals samenvattend het stappenplan van de strategie door:

Voordat ik ga lezen, vraag ik mezelf af: Waarom wil ik iets gaan lezen?

Om hier achter te komen moet je eerst bedenken wat:

- Je **leesdoel** is. Dit doe je door de vraag af te maken: Ik wil weten.....
- Over welk **onderwerp** je wilt lezen.
- Welke **vragen** je over dit onderwerp hebt.

Verwerking zelfstandig (15 minuten)

Niveau C

De leerlingen maken werkblad C op pagina 4.

AFSLUITING (10 minuten)

Waren de vragen die ze hebben gesteld voor ze gingen lezen, handig?

Bespreek met de leerlingen wat ze hebben ingevuld, waar ze tegen problemen aanliepen en hoe ze deze hebben opgelost. Vraag de kinderen hoe zij het werken met deze strategie vonden.

Gaat het afvragen wat je leesdoel is, altijd zo bewust als je iets gaat lezen?

En staan ze vaak uitgebreid stil bij het onderwerp waarover ze willen lezen? Doen sommigen het misschien al automatisch als ze de krant gaan lezen of bij een encyclopedie? Die laatste pak je vaak niet 'zomaar', daarin ga je bewust op zoek naar een antwoord.

Uiteindelijk is het wenselijk dat deze strategie automatisch gaat voordat je een boek of krant pakt en een artikel of tekst gaat lezen.

Als je weet waarom je iets wilt lezen, zoek je in het artikel bewuster naar de antwoorden. Daardoor is de kans groter dat je beter begrijpt waar het artikel over gaat.

Op www.kidsweekjunior.nl/leraren vindt u werkbladen met antwoorden.

Opmerkingen

- Het aanleren van strategieën kan het beste hardop denkend gebeuren (modeling). De vragen die een ervaren lezer zich zelf stelt, soms onbewust, worden hierbij hardop uitgesproken.
- In de rubriek WERKWIJZER op de site (www.kidsweekjunior.nl/leraren; klik in de navigatiebalk boven de pagina's op WERKWIJZER) vindt u onder meer:
 - een overzicht van alle strategieën (kern- en tussendoelen) die in Actueel Onderwijs met *Kidsweek Junior* worden behandeld,
 - meer informatie over nieuwswaarden.
- De afsluiting van de les is een belangrijk moment om met de kinderen te praten over de bruikbaarheid van een strategie. Uiteindelijk moet de leerling zelf afwegen welke strategie in te zetten bij het (beter) begrijpen van een artikel of tekst.